



Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Paseky nad Jizerou, okres Semily

Adresa: 512 47 Paseky nad Jizerou 242

Identifikátor školy: 600 098 796

Termín konání inspekce: 13. – 14. září 2004

Čj.:	h5-1078/04-1075
Signatura:	oh5ay102

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Jednotřídní mateřskou školu Paseky nad Jizerou zřizuje obec Paseky nad Jizerou od 1. ledna 2003 jako právní subjekt. Součástí je školní jídelna. Kapacita školy je 20 dětí, aktuálně bylo zapsáno 11 dětí ve věku od 2 do 6 let z Pasek nad Jizerou, Jablonce nad Jizerou a Rokytnice nad Jizerou. V době inspekce jednala ředitelka školy o přijetí dalšího dítěte. Nižší počet dětí byl projednán před začátkem školního roku s Krajským úřadem v Liberci, který udělil škole pro školní rok 2004/2005 výjimku z minimálního počtu dětí z 13 na 8.

Mateřská škola pracuje podle vlastního vzdělávacího programu „Pojed' s námi kolem světa“, zpracovaného podle „Rámcového programu pro předškolní vzdělávání“ čj.: 14 132/01-22.

Provoz školy je po pojednání s rodiči a zřizovatelem stanoven od 7:00 do 15:00 hodin.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekce bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Obtíže s personálním zajištěním této malé jednotřídní mateřské školy, vzhledem k finančnímu rozpočtu školy, řešil zřizovatel po dohodě s krajským úřadem snížením počtu pedagogických i provozních pracovníků. Na dofinancování rozpočtu školy se zřizovatel podílí poměrnou částí.

U dětí působí pouze jedna pedagogická pracovnice, jejíž dokončené vzdělání (gymnázium) neodpovídá stanoveným podmínkám pedagogické způsobilosti pro učitele mateřské školy. Z pedagogických oborů absolvovala třísemestrové rozšiřující studium vychovatelství. V průběhu roku se účastní vzdělávacích seminářů k problematice tvorby školního programu, k metodám předškolní výchovy, studuje odbornou literaturu. Po dobu nepřítomnosti má zajištěn zástup kvalifikovanou pracovnící.

Do funkce ředitelky byla zřizovatelem jmenována k 18. 8. 2003. Její přímá práce u dětí výrazně převyšuje dobu uvedenou v nařízení vlády č. 68/1997 Sb., kterým se stanoví míra vyučovací povinnosti učitelů a míra povinnosti výchovné práce ostatních pedagogických pracovníků ve školství. Přípravu na výchovně-vzdělávací práci a práce související s řízením a organizací právního subjektu vykonává nad rámec běžné pracovní doby. Její situace je náročná také proto, že v předškolním zařízení dosud nepracovala a pedagogické problémy nemůže s nikým konzultovat. Tuto nevýhodu se snaží korigovat, spolupracuje s okolními mateřskými školami a odborníky ze speciálně pedagogického centra a pedagogicko-psychologického poradny.

Řádný chod školy je založený na dohodě a vstřícnosti všech zaměstnanců školy. Hlavní zásady organizace jsou uvedeny v provozním řádu, povinnosti pracovníků vymezují pracovní

náplně. Všechny informace, týkající se provozu, projednává ředitelka s dalšími dvěma pracovníci, vzhledem k velikosti a podmínkám zařízení, osobně.

Výchovně-vzdělávací činnost zajišťuje jedna pedagogická pracovnice, jejíž vzdělání neodpovídá stanoveným podmínkám pedagogické způsobilosti pro učitele mateřské školy. Její odpovědný přístup a pracovní nasazení umožňují realizovat zvolený výchovně-vzdělávací program.

Personální podmínky vzdělávání jsou vyhovující.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Budova mateřské školy, původně rodinná vilka, je situována v okrajové části obce v členitém přírodním terénu. Rekonstrukce školní kuchyně výrazně zlepšila podmínky pro přípravu jídla. Prostory pro pobyt dětí jsou přehledné, čisté a po úpravě šatny a dětského WC, provedeného svépomocí ředitelkou školy, působí útulně. V budově je také obecní byt.

Nábytek a další vybavení pro děti je skromnější a starší, avšak funkční. Židle a stolky jsou jedné velikosti a nezohledňují různý vzrůst dětí ve smíšené skupině. Pro spontánní a řízené pohybové aktivity je ve škole, vzhledem k počtu dětí, postačující prostor. Okolí školy skýtá dostatek možností pro náročnější pohybové vyžití dětí. Menší upravená zahrada se zahradním vybavením umožňuje dětem relaxační pobyt na pískovišti i v zastíněném altánu.

Hračky jsou většinou volně přístupné, děti se mohou samy obsluhovat; jejich sortiment (konstruktivní stavebnice, dřevěné tvary, námětové a didaktické hry, molitanové sestavy) je pestrý a odpovídá věkovému složení dětí. Pomůcky pro výtvarnou a pracovní výchovu (barvy vodové, prstové a tempery, pastely s měkkou stopou v různé šíři, dětské nůžky, plastelína apod.) jsou v omezeném výběru, některé již dokonce nefunkční, převažují méně vhodné tenké pastelky a fixy. Od rodičů škola získává různý materiál, papíry na kreslení i pro další pracovní využití.

Dobře je vybavená školní knihovna s širokým výběrem dětských pohádkových publikací a nově jsou pořízeny odborné pedagogické knihy, zaměřené na předškolní věk. Audiovizuální technika je využívána v souladu se zaměřením školy – gramofon a radiomagnetofon k hudební motivaci a reprodukci pohádek, televize – pouze doplňkově.

Ředitelka projednává se zřizovatelem aktuální potřeby školy, je však výrazně limitována rozpočtem.

Materiálně technické podmínky jsou průměrné.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Výchovně-vzdělávací program

Ředitelka zpracovala školní program v souladu s „Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání“ č.j.: 14 132/01-22. Téma „Pojeď s námi kolem světa“ vychází z analýzy loňského školního roku. Stanovuje několik dílčích vzdělávacích cílů a prostředky k jejich dosažení. Podrobně jsou zpracovány jednotlivé metodické bloky s konkrétními obsahy. Zdůrazněna je oblast sociálních vztahů a dětských prožitků.

Záznamy v „Přehledech výchovné práce“ dokumentují konkrétní denní činnosti a dokladují plnění stanovených cílů. Systém hodnocení úspěšnosti ředitelka nemá dosud vytvořen.

Povinná dokumentace je vedena s menšími formálními a stylistickými nedostatky, některé dokumenty nejsou vypsány v plném rozsahu.

Uspořádání aktivit v průběhu dne bylo promyšlené vzhledem k zajištění základních potřeb dětí a uspokojení jejich touhy po seberealizaci. Volné hry a řízené aktivity byly v rovnováze.

Vstřícným vedením dětí, podporou příznivé atmosféry a vlastním příkladem učitelky se dařilo naplňovat deklarovaný dílčí cíl „mít rád sebe a druhé bez předsudků“. Pitný režim je zajištěn velmi dobře, starší děti se obsluhovaly samy.

Rodiče mohou být přítomni v mateřské škole v průběhu celého dne. Využívají toho většinou při zahájení docházky a adaptaci dětí. V době inspekce pobývala ve škole matka s dvouletým dítětem. Všechny zásadní informace mají rodiče k dispozici na nástěnce, denně jsou o svých dětech informováni učitelkou. O pobytu svých dětí v mateřské škole či při různých akcích se dozvídají i prostřednictvím poutavě vedené kroniky s fotodokumentací a ilustracemi dětí, která je stále vystavená v šatně.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávacích činností

V mateřské škole působí po celý den jedna učitelka, která nemá odpovídající vzdělání pro učitele mateřských škol. Uspokojení základních potřeb dětí tímto nebylo v žádném případě ovlivněno. V použitých metodách a formách práce byly shledány určité nedostatky, které byly průběžně s učitelkou konzultovány.

Spontánní a řízené činnosti

Nabídka činností v průběhu dne byla vyvážená z hlediska aktivního zapojení dětí a jejich seberealizace. Děti se učily přirozeně jeden od druhého, mladší děti byly brány do her staršími, spolupráce byla nutným předpokladem vzájemné komunikace. Malý kolektiv (přítomno 7 dětí) ve stáří od 2 do 6 let neumožňoval vytvářet více skupin pro námětové hry. Manipulace s předměty, konstruktivní stavebnice a využití dopravních značek rozvíjely schopnosti dětí. Vždy si mohly svou hru dohrát, činnosti dokončit. Důsledností a pomocí při sklizení byly vedeny k pořádku.

V průběhu her byly dětem nabídnuty různé činnosti k procvičování grafomotoriky, barev i řešení různě obtížných úkolů. Těchto nabídek děti využívaly podle svého zájmu. Při sebeobsluze byly starší děti již samostatné.

Denně je zařazováno společné cvičení, obsahující motivované i zdravotní cviky, které směřovaly k procvičení správného držení těla, napomáhaly nácviku správného dýchání. Diskuse o závěrečné hře poněkud snížila tempo a efektivitu cvičení.

Řízené aktivity jsou plánovány s ohledem na rozvoj jednotlivých dětí, úkoly byly diferencovány podle jejich schopností. Motivace vychází z ročního tématu – děti provázejí čápa Honzika při jeho cestování po světě. Začínaly ve svém bydlišti, zabývaly se konkrétními dopravními prostředky, řešily otázky cestování. Učitelka svým projevem dávala správný řečový vzor, využívala k vyprávění a zaujetí dětí jejich předcházející činnosti a zkušenosti. Společná práce se vyznačovala zaujetím, výbornou motivací a z ní vyplývající dětskou aktivitou. Děti měly vždy možnost sebevyjádření, byly vedeny ke správné výslovnosti, forma otázek je podněcovala k přemýšlení. Pomůcky k výtvarné práci si děti připravovaly samy, dovedly se orientovat při přípravě prostředí a navzájem si vyhovět. Spolupráce a radost ze společného malování zvýraznila prožitek z činnosti. Různorodý podklad pro malování (savá lepenka, neutrální barvy, části odpuzující barvu...), míchání a vrstvení barev poskytovalo dětem mnoho příležitostí pro experimentování a objevování souvislostí. Techniku malování a správné držení štětce ještě všechny děti na začátku školního roku neovládají.

Záměrně byly zařazovány smyslové hry, hádanky k procvičení představivosti a paměti. Učitelka vždy využívala konkrétních předmětů denní potřeby nebo hraček, které děti důvěrně znaly a dokázaly se proto dobře orientovat.

Přiměřenou motivací a individuálním hodnocením posilovala učitelka u dětí pocit úspěchu.

Spontánní i řízené činnosti byly velmi dobré.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Na začátku školního roku byly některé dovednosti dětí v počátku vyvozovány.

Pohybové dovednosti a grafomotorika jsou záměrně podporovány a rozvíjeny.

Starší děti jsou sebevědomé a samostatné.

Úroveň komunikace a vztahů je založena na vzájemné úctě, toleranci a pochopení druhého, vychází z otevřeného vztahu učitelky k dětem.

Záměrným působením učitelky je u dětí podporováno přemýšlení, vyhledávání souvislostí.

Úroveň jazykových a řečových dovedností je poměrně nízká, učitelka hledá pomoc u SPC pro řečové vady.

Dětské práce se vyznačovaly originalitou, zkušenostmi z pozorování přírody a blízkého okolí.

Průběhové výsledky byly vzhledem k začátku školního roku velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina, čj.: 168/2002 vydaná obcí Paseky nad Jizerou s platností k 1. 1. 2003
2. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, čj.: OŠM-005/03-RZS, vydané Krajským úřadem Libereckého kraje ze dne 20. 1. 2003
3. Rozhodnutí Krajského úřadu Libereckého kraje o povolení výjimky z počtu dětí v mateřské škole, čj.: OŠM-1208/2004-P s platností pro školní rok 2004/2005
4. Evidenční listy dětí za školní rok 2003/2004 a 2004/2005
5. Rozhodnutí o přijetí dětí do mateřské školy pro školní rok 2004/2005
6. Evidence docházky dětí do mateřské školy za školní rok 2003/2004 a 2004/2005
7. Přehledy výchovné práce za školní rok 2003/2004 a 2004/2005
8. Písemná pověření jiné osoby k odvádění dětí z mateřské školy za školní rok 2003/2004 a 2004/2005
9. Výchovně-vzdělávací plán školy pro školní rok 2004/2005
10. Osobní písemná příprava učitelky
11. Provozní řád pro školní rok 2004/2005
12. Personální dokumentace

ZÁVĚR

Péči o rozvoj dětí zajišťuje jedna učitelka, která je současně i ředitelkou školy a plní další náročné povinnosti. Svým zaujetím, studiem odborné literatury a kontaktem s okolními mateřskými školami nahrazuje částečně absenci pedagogického vzdělání. Náročnější aktivity vyžadující druhého pedagoga může zajistit pouze výjimečně.

Záměry školy jsou stanoveny s ohledem na složení dětského kolektivu a tématicky jsou zaměřeny na poznávání okolního světa.

Vnitřní prostory školy mají rodinný charakter, jsou upravené s dostatečným množstvím a výběrem hraček a umožňují realizovat vzdělávací záměry školy. Nábytek a další vybavení je již starší, stoly a židle nerespektují různou výšku předškolních dětí.

Průběh spontánních a řízených činností se vyznačoval otevřenou atmosférou, vlídným přístupem učitelky s důrazem na samostatnost dětí, podporu jejich sebedůvěry a schopnost tolerance druhých. Učitelka využívala metody prožitkového učení, experimentu, podporovala dětskou tvořivost a abstraktní myšlení. Starší děti se projevovaly sebejistě, mladším byla věnována individuální péče. Metodické nedostatky byly vyrovnávány přirozeným vzájemným učením dětí ve věkově smíšené skupině a tolerantním, pro osobnost dětí vstřícným prostředím.

Hodnoticí stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrý (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu Bc. Růžena Janatová

R. Janatová v. r.

V Semilech dne 18. října 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 25. 10. 2004

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Gabriela Švandrlíková

G. Švandrlíková v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Ke Stadionu 183, 513 01 Semily. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	10. 11. 2004	h5-1078/04-1075
Zřizovatel	10. 11. 2004	h5-1078/04-1075

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
--	--	Připomínky nebyly podány.